

Preaseisiúint ó FRA
Vín, 28 Márta 2018

TF: cosaint do chearta vs sárúithe ar chearta?

Is féidir leas a bhaint as córais TF chun leanaí imirceacha atá ar iarraidh a rianú agus an bhradaíl aitheantais a chomhrac. Mar sin féin, tá rioscaí suntasacha ann freisin do chearta bunúsacha an duine, lena n-áirítear an riosca nach gcaithfí go cothrom leo sa nós imeachta tearmainn. Ba é sin ceann de na fionnachtana i dtuarascáil nua ó Ghníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha (FRA). Ós rud é go mbíonn údarais ag brath níos mó de réir a chéile ar na córais sin, moltar sa tuarascáil dóigheanna chun cearta na ndaoine lena mbaineann a chosaint ar bhealach níos fearr.

"Cuirtear borradh faoi éifeachtúlacht le TF ach cad iad na rioscaí atá ann maidir le cearta bunúsacha?" Sin í an cheist a chuireann [Michael O'Flaherty](#), Stiúrthóir FRA. "An cheist sin, a chuirtear go minic agus nach mionscrúdaítear ach go hannamh, ní mór aird ghrinn a thabhairt uirthi chun a chinntiú go seasfar leis na cearta a leagtar amach i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh. Má chuirtear cosaintí cuí i bhfeidhm, cabhrófar le sárúithe ar chearta a íoslaghdú agus le muinín a mhéadú i ndáil le húsáid níos leithne a bhaint as córais TF le haghaidh slándáil bhreisithe agus sreafaí imirce níos fóna."

Ós rud é go mbíonn níos mó úsáide á baint de réir a chéile as córais TF le haghaidh na himirce agus na slándála, pléitear tionchar na gcóras sin sa tuarascáil '[Under watchful eyes – biometrics, EU IT-systems and fundamental rights](#)'. Leagtar amach inti freisin dóigheanna chun cearta bunúsacha an duine a chosaint:

- Luaigh thart ar 50% d'oifigigh theorann agus d'oifigigh víosaí san Eoraip ar chuir FRA agallamh orthu go ndéantar earráidí iontrála sonraí ina gcórais TF. D'fhéadfadh míltriú, easpa tuisceana, nó méarloing a shanntar don duine mícheart a bheith taobh thiar de na hearráidí sin. Is léir ón méid sin gur gá don Aontas Eorpach agus dá Bhallstáit dearbhú cáilíochta a neartú. Ba cheart dóibh a áirithiú freisin go mbíonn daoine ar an eolas faoi cén fáth a bhfuil sonraí á mbailiú agus faoi cén dóigh a bhféadfar sonraí pearsanta atá míchruinn a cheartú nó a scriosadh go héasca.
- Is féidir sonraí a haiceáil; is féidir le réimis leatromacha rochtain a fháil ar shonraí daoine atá ag lorg tearmainn; agus is féidir sonraí leanaí a bheith anuas orthu agus iad fásta aníos. Chun na fadhbanna sin a réiteach, ní mór cosaintí láidre a chur i bhfeidhm lena rialaítear rochtain ar shonraí agus ní mór modhanna a thabhairt isteach le faireachán a dhéanamh ar an dóigh a n-úsáidtear sonraí.

Is féidir tairbhe a bhaint as córais TF freisin. Tháinig geall le trian de ghardaí teorann ar leanaí a dúradh a bheith ar iarraidh. Is léir ón méid sin an dóigh ar féidir leas a bhaint as córais TF chun cabhrú le leanaí atá ar iarraidh nó iad siúd a bhí gáinneáilte a rianú. Ina theannta sin, is féidir faisnéis a fháil ó chórais TF faoi dhaoine a thagann isteach i dtír gan doiciméid taistil má tá a sonraí ar fáil sa chóras cheana féin. Dá bharr sin, is féidir córais TF a úsáid chun a áirithiú nach ndiúltófar rochtain do dhaoine go neamhdhleathach.

Chun tuilleadh faisnéise a fháil, féach le do thoil na [ceisteanna agus freagraí](#) agus/nó téigh i dteagmháil le: media@fra.europa.eu / Teil.: +43 1 580 30 642

Nótaí d'eagarthóirí:

- Tá córais mhórsála TF um bainistíocht teorann i bhfeidhm ag an Aontas Eorpach cheana féin (an [Córas Faisnéise Víosaí](#), [Córas Faisnéise Schengen](#) agus [córas EURODAC um iarratasóirí ar thearmann a shainaithint](#)). Tá sé beartaithe ag an Aontas tuilleadh córas a chruthú freisin. Tá sé beartaithe aige freisin go ndéanfaidh córais chomh-inoibritheacha de na córais sin agus de chórais TF sa todhchaí ar mhaithe le faisnéis a chomhroinnt.